

Yedinci Şua'nın Birinci Makamın On Üçüncü Mertebesini izah eder misiniz?

"Sonra, âlem-i gayba yakından bakan ve akıl ve kalbde seyahat eden o yolcu, '*Acaba âlem-i gayb ne diyor?*' diye merakla o kapıyı da şöyle bir fikirle çaldı. Yani, 'Madem bu cismânî âlem-i şهادette, bu kadar ziynetli ve san'atlı hadsiz masnularıyla kendini tanıttırmak ve bu kadar tatlı ve süslü ve nihayetsiz nimetleriyle kendini sevdirmek ve bu kadar mucizeli ve maharetli, hesapsız eserleriyle gizli kemâlâtını bildirmek, kavilden ve tekellümden daha zâhir bir tarzda fiilen isteyen ve hal diliyle bildiren bir Zât, perde-i gayb tarafında bulunduğu bilbedahe anlaşılıyor. Elbette ve her halde, fiilen ve halen olduğu gibi, kavlen ve tekellümen dahi konuşur, kendini tanıttırır, sevdirebilir. Öyleyse, âlem-i gayb cihetinde Onu, Onun tezahüratından bilmeliyiz.' dedi. Kalbi içeriye girdi, akıl gözüyle gördü ki:"

"Gayet kuvvetli bir tezahüratla, vahiylerin hakikati, âlem-i gaybın her tarafında, her zamanda hükmediyor. Kâinatın ve mahlûkatın şهادetlerinden çok kuvvetli bir şهادet-i vücud ve tevhid, Allâmü'l-Guyûbdan vahiy ve ilham hakikatleriyle geliyor. Kendini ve vücud ve vahdetini, yalnız masnularının şهادetlerine bırakmıyor. Kendisi, kendine lâıyk bir kelâm-ı ezeli ile konuşuyor. Her yerde ilim ve kudretiyle hâzır ve nâzırın kelâmı dahi hadsizdir. Ve kelâmının mânâsı Onu bildirdiği gibi, tekellümü dahi Onu sıfatıyla bildiriyor."(1)

Allah kendi Zatı ve sıfatlarını, eserleri ve sanatları olan maddi ve kevnî alemlerle insanlara tanıttırdı ve bildirdi. Bu daha çok lisan-ı hâl ile bildirmek sınıfına girer. Bir de lisan-ı kal denilen konuşma dili vardır ki, Allah bu noktada da kendini bize tarif eder ve kendini kullarına bildirir. İşte bu tarz tanıtmak, yani kal dili ile bildirmek şekli, vahiy ve ilham ile olmuştur. Bu mertebede ise bu kal dilinin mahiyeti izah ediliyor.

Tıpkı bir ressamın önce sergi açıp, resimleri ile kendini tanıttırdıktan sonra çıkıp bir de kendi ve resimleri hakkında nutuk vermesi gibi... Temsilde hata olmasın Allah'da kainat sergisinde isim ve sıfatlarını sergilemek ile kalmayıp, peygamber ve vahiyle kendini tanıtmak ve tarif etmek için insanlara dinler vasıtası ile hitap etmiştir. **Nasıl her bir mahluk, Onu bize tarif eden birer imza ise, her bir peygamber, mazhar oldukları vahiyler de onun en kati ve zahir bir imzası ve bir ispatı**

---

hükmündedir. Bu sebeple Allah her asırda ve dönemlerde peygamberleri ve evliyaları vasıtası ile insanlarla konuşmuş ve kendini bize güzelce ve kati bir surette tarif etmiştir. Bu tarifnamelerin en büyüğü ve genişisi ise Kur'an-ı Kerim'dir.

Nasıl ki, bir insanın hayatlı ve şuurlu olduğunu en kati olarak onun manidar konuşmalarından ve hitabetinden anlarız; aynı şekilde Allah'ın varlığını ve kemal sıfatları ile vasıflanmış olduğunu onun konuşmasından ve nutkundan anlarız. İşte her bir vahiy ve ilham Allah'ın varlığına ve kemal sıfatları ile vasıflanmış olduğuna işaret eden kati levhalar hükmündedir.

(1) bk. [Sualar, Yedinci Şua.](#)